

# TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİ SUBAY SINIFLANDIRMA YÖNETMELİĞİ

## BÖLÜM I Genel hükümler

### Amaç:

#### Madde 1 – (Değişik:RG-17/11/2020-31307)

Bu Yönetmeliğin amacı; 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunundaki personel sınıflandırılması ve 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeratma Kanunundaki sınıflandırma ile ilgili hükümleri açıklamak, sınıflandırma faaliyetlerinin ne şekilde ve nasıl cereyan edeceğine dair esasları tespit etmek ve bu Yönetmelik esasları dâhilinde yürütülmesini sağlamaktır.

### Kapsam:

#### Madde 2 – (Değişik:RG-17/11/2020-31307)

Bu Yönetmelik; Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup subayları, harp okulu öğrencilerini, Millî Savunma Bakanlığı adına fakülte veya yüksekokullarda öğrenim gören askeri öğrencileri, dış kaynaktan muvazzaf veya sözleşmeli subay nasbedilecek fakülte veya yüksekokul mezunlarını, yedek subay adaylarını ve bu Yönetmelikte öngörülen sınıflandırma faaliyetlerini yürütmek ve yapmakla görevli personeli kapsar.

### Tarifler:

#### Madde 3 - Bu Yönetmelikte ismi geçen aşağıdaki tabirlerin tarifleri şunlardır:

- a. Sınıflandırma : Hizmetin ifası bakımından şahsı, haiz olduğu vasıflardan en müessir bir şekilde istifade edilebileceği mevkilere müterakki bir şekilde getirebilmek için Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı, onun beden ve zihni kabiliyetlerini, fiziki profili, mesleği, tahsili, tecrübe ve isteklerinin askerlik hayatı boyunca devamlı olarak değerlendirilmesi işlemidir.
- b. İlk sınıflandırma : Şahsın vasıflarına, Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacına istinaden onun en fazla uyduğu sınıf ve ihtisasını bulmak ve tespit etmek işlemidir.
- c. Yeniden sınıflandırma : İlk sınıflandırılması yapılmış bir şahsa (Değişik ibaresi:RG-17/11/2020-31307) 926 sayılı Kanunda belirtilen sebeplerle tatbik edilecek olan müteakip sınıflandırma işlemidir.
- d. (Değişik bent:RG-17/11/2020-31307) Sınıf: Kuvvet komutanlıklarının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Millî Savunma Bakanlığının onayı ile değiştirilen, kaldırılan veya yeni ihdas edilen ve bu Yönetmelikte belirtilen gruplardan biridir.
  - (1) Kara Kuvvetlerinde:
    - (a) Muharip sınıflar: Piyade, süvari, tank, topçu, hava savunma, kara havacılık, istihkâm, muhabere, istihbarat,
    - (b) Yardımcı sınıflar: Ulaştırma, ikmal, harita, bakım, mühimmat, personel, tabip, eczacı, dış tabibi, kimyager, veteriner, mühendis, askeri hâkim, hukuk, maliye, öğretmen, bando, sağlık, din işleri.
  - (2) Deniz Kuvvetlerinde:
    - (a) Muharip sınıflar: Deniz, deniz piyade, deniz istihkâm, istihbarat,
    - (b) Yardımcı sınıflar: İkmal, tabip, eczacı, dış tabibi, mühendis, askeri hâkim, hukuk, öğretmen, bando, sağlık, din işleri.
  - (3) Hava Kuvvetlerinde:
    - (a) Muharip sınıflar: Pilot, seyrüsefer, silah sistem, kontrol ihbar, hava trafik, istihbarat, uçak bakım, mühimmat ve mühimmat tahrip, piyade, istihkâm, muhabere, hava savunma,
    - (b) Yardımcı sınıflar: Ulaştırma, ikmal, personel, tabip, eczacı, dış tabibi, veteriner, mühendis, askeri hâkim, hukuk, maliye, öğretmen, bando, sağlık, din işleri.
- e. Branş : Sınıfları meydana getiren temel hizmetlerden biridir.
- f. (Değişik bent:RG-17/11/2020-31307) İhtisas: Temel hizmetler içinde özel eğitim ve tecrübe ile kazanılan yeteneklerdir. Türk Silahlı Kuvvetlerinde mevcut bütün ihtisaslar yönergede bir unvan ve kod numarasıyla gösterilir.
- g. Fiziki profil : (Özel nitelik) : Şahsın, test ve mülakatlarla tespit edilemeyen liderlik, atıcılık, tahammül, işbirliği yapma kabiliyeti, çevikliği gibi temel eğitimi veya öğrenimi esnasında ortaya çıkarılan ve eğitim subayları tarafından tespit edilen vasıflardır.

## BÖLÜM II Esaslar

### Personel sınıflandırmasının amacı:

Madde 4 - Şahsı, haiz olduğu vasıflardan, azami ve en müessir bir şekilde istifadeyi temin için, Silahlı Kuvvetlerde en fazla ehliyetle hizmet edebileceği göreve yönelmek suretiyle muharebede başarıya ulaşmaktır.

Bariş ve seferde muhtelif ve çok sayıdaki işlerin başarılabilmesi, her şahsın en fazla kıymet ifade eden taraflarının bilinmesi ve hizmet için en fazla kıymet ifade ettiği görevlere atanması, bu görevlerde yetiştirilmesi, kullanılması ve rapor edilmesi ile mümkündür. Bunun içinde fikri ve bedeni kabiliyetlerine ve hünelerine göre bidadetten itibaren sınıflandırılması ve meslek hayatı boyunca bunun devam ettirilmesi icabeder. Sınıflandırma işleminin günü gününe ve devamlı olarak yürütülmesinden, komutan, amir, ilgili personel ile şahsın bizatihi kendisi de sorumludur.

### Sınıflandırmanın personel yönetimi ile ilgisi :

Madde 5 - Personelin kabiliyet, eğitim ve tecrübesiyle ilgili uygun bir göreve atanmasına zemin hazırlayacak ve şahsa kabiliyet, istidat ve halihazır kapasitesine göre imkanlar verecek olan doğru bir sınıflandırma işlemi, personelin istikbali, Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaçları bakımından hayati önemi haizdir.

### Sınıflandırma çeşitleri :

Madde 6 - 926 sayılı (Değişik ibare:RG-17/11/2020-31307) Kanunda belirtildiği üzere sınıflandırma iki çeşittir :

- (1) İlk sınıflandırma,
- (2) Yeniden sınıflandırma.

### Sınıflandırma vasıtaları :

#### Madde 7 – (Değişik:RG-17/11/2020-31307)

Sınıflandırmada test, mülakat, sağlık raporları, temel askerlik eğitimi ve öğrenimi, ihtisaslar ile sınıflandırma kayıtları kullanılır.

### Sınıflandırma faktörleri :

Madde 8 - Personelin ilk ve yeniden sınıflandırılmasında genel olarak aşağıdaki faktörler dikkate alınır:

- (1) Sınıfların kadro ihtiyacı,
- (2) Personelin sağlık durumu,
- (3) Zihni kabiliyetleri,
- (4) (Değişik:RG-17/11/2020-31307) Tahsili, sivil mesleği, tecrübesi, alakaları, yabancı dil bilgisi,
- (5) Fiziki profili,

(6) İsteği.

### BÖLÜM III

#### Sınıflandırmanın yapılması ve sınıflandırma kurulları İlk sınıflandırma :

##### Madde 9 – (Değişik:RG-17/11/2020-31307)

İlk sınıflandırma işlemine tabi tutulacak personel harp okulu öğrencileri, Millî Savunma Bakanlığı adına fakülte veya yüksekokullarda öğrenim gören askeri öğrenciler, dış kaynaktan muvazaf veya sözleşmeli subay nasbedilecek fakülte veya yüksekokul mezunları ile yedek subay adaylardır.

a. Harp okulu öğrencilerinin, Millî Savunma Bakanlığı adına fakülte veya yüksekokullarda öğrenim gören askeri öğrenciler ve dış kaynaktan muvazaf veya sözleşmeli subay nasbedilecek fakülte veya yüksekokul mezunlarının sınıflandırılması, personel temin ve yetiştirme planları ile sınıfların kadro mevcut durumları, yıl içindeki subay kayıp ve kazançları dikkate alınarak kuvvet komutanlıklarının teklifi üzerine Millî Savunma Bakanlığınca belirlenecek kontenjanlar dâhilinde yönergeye göre yapılır.

b. Yedek subay adaylarının; mensubu olacağı kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının belirlenmesi, sınıflandırılması, branşlarının tespit edilmesi, celp, seçim ve sınıflandırma ile ilgili diğer faaliyetleri, celp emirlerinde belirtilen zamanlarda, Millî Savunma Bakanlığı tarafından yapılır.

##### Yeniden sınıflandırma :

##### Madde 10 – (Değişik:RG-17/11/2020-31307)

Subayların yeniden sınıflandırılmaları aşağıdaki hallerde yapılır:

a. Sıhhi sebepler: Sağlık durumları mensup olduğu sınıfın hizmetine elverişli olmadığı hakkında sağlık kurulu raporu alanlar. (Kurmaya subaylardan, sonradan sağlık durumları mensup oldukları muharip sınıfın hizmetine elverişli olmadığı sağlık kurulu raporu ile belgelenenler, kurmaylık statülerini muhafaza kaydıyla, sağlık raporunda öngörülen yardımcı sınıflara naklonurlar. Bunlar hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendi hükmü uygulanmaz.)

b. Uçuştan ayrılanlar: Uçuculuk niteliğini kaybeden veya uçmak istemeyen uçucu subaylar. Sınıf değişikliğini gerektirecek nitelikteki sıhhi sebepler hariç olmak üzere, kara havacılık ve pilot sınıfındaki kıdemli yüzbaşı ve daha üst rütbelerdeki uçuculuk niteliğini kaybeden veya uçmak istemeyen subaylar yeniden sınıflandırılmazlar. Bunların uçuculuk statüleri sona erer.

c. İdarece ikinci bir tahsil yaptırılanlar:

(1) Subay iken Millî Savunma Bakanlığı hesabına üniversite veya yüksekokullardan birini bitirenler tahsilleri ile ilgili sınıflara geçirilebilirler.

(2) Yardımcı sınıflardan, Komuta ve Kurmay Eğitimi başarı ile bitirenlerin hangi sınıflara geçirilebileceği sınıflandırma yönergesinde gösterilir.

d. Yeterlik düşüklüğü gösterenler: İlk sınıflandırma hatasından dolayı yeterlik düşüklüğü gösterdiği sınıflandırma kurullarının tetkik ve teklifiyle anlaşılın teğmenler.

e. Kuruluş ve kadro değişikliği sebebiyle sınıfları değişecek subaylar.

f. İdarece görülecek lüzum üzerine sınıfları değişecek subaylar.

g. Yeni bir sınıf kurulmasında lüzumlu personel temini için idarece görülecek lüzum üzerine sınıfları değişecek subaylar.

h. Kuvvetler arasında birliğin personeli aynen o kuvvete nakledilebilir. Bu nakil işleminde, kuvvetlerin sınıf ve rütbe ihtiyacına göre yapılacak protokol esas alınır. Bundan sonra personelin eski sınıfına geçme istemleri kabul edilmez.

i. Bir kuvvetten diğer bir kuvvete nakledilen subaylardan sınıflarının değişmesi icap edenler; Millî Savunma Bakanlığının onayı ile bir kuvvetten diğer bir kuvvete nakledilen subaylar.

j. Astsubaylıktan subaylığa geçirilenler (Subaylıkta, astsubaylığındaki sınıfının karşılığı bulunmayanlar ile üniversite ve yüksek okulları bitirerek muvazaf subaylığa geçirilen astsubaylar dahil).

k. 926 sayılı Kanuna göre hukuk sınıfı subay yetiştirilmesi için muvazaf veya sözleşmeli subay kaynağından alınanlardan meslek öncesi eğitimde başarı gösteremeyenler eski sınıflarına iade edilirler.

l. Eşleri farklı kuvvetlere mensup subayların kuvvetleri, aile bütünlüklerinin korunabilmesi amacıyla bu Yönetmelikte gösterilen usul, esas ve şartlara göre ilgili kuvvet komutanlıklarının görüşleri alındıktan sonra Millî Savunma Bakanlığınca değiştirilebilir.

Kuvvet komutanlıkları her yıl 20 Kasım tarihine kadar hizmet fazlası veya ihtiyaç duyduğu personel miktarını Millî Savunma Bakanlığınca bildirir. Millî Savunma Bakanlığınca, ilgili kuvvet komutanlıklarının görüşleri alındıktan sonra bu personelin kuvvetleri değiştirilebilir. Kuvveti değişen bu personel, sınıfı görevinde kullanılabileceği gibi ihtiyaç duyulan sınıflarda da kullanılmak üzere yeniden sınıflandırmaya tâbi tutulabilir.

##### Sınıflandırma kurulları :

**Madde 11- (Değişik birinci fıkrâ:RG-17/11/2020-31307)** Subayların sınıflandırılması, ilk ve yeniden sınıflandırma kurulları tarafından yapılır.

Bu kurullar, sınıflandırma şekline ve ihtiyacına göre yedek subaylar için Millî Savunma Bakanlığı, diğer subaylar için ise kuvvet komutanlıklarının teklifi üzerine Millî Savunma Bakanlığı tarafından teşkil edilir.

Sınıflandırma kurullarının :

(1) Görevi : Sınıflandırılması yapılacak personelin bu Yönetmelik ve **(Değişik ibare:RG-17/11/2020-31307)** yönergeye göre işlemlerini yapmaktır.

(2) Kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve çalışma usulleri :

Genel olarak sınıflandırma kurulları sınıflandırma hizmetlerinde ihtisası bulunan üç üyeden teşekkül eder; bu üyelerin iş bölümü şöyledir.

Kurul başkanı: Herhangi bir sınıftan oy hakkına sahip bir subaydır.

Üye : Herhangi bir sınıftan oy hakkına sahip bir subaydır.

Raportör : Kurulun toplantısından önce ve toplantı halinde lüzumlu idari işleri yapan, kayıtları tutan, oy hakkına sahip, sınıflandırma işlerinde ihtisası olan bir subaydır.

Teknik Müşavir : Yeniden sınıflandırılması yapılacak subayın sınıfından olup oy hakkı olmayan bir subaydır. Kurula üye olarak önceden seçilmez ve hakkında işlem yapılacak subaydan kıdemli olur.

Kurullar kararlarını oyçokluğu ile alırlar.

İlk sınıflandırma kurulları, sınıflandırma ile ilgili işlemleri yapmak üzere kayıt kabul ve sınıflandırma merkezlerince yeteri kadar personelle takviye edilir.

##### Sınıflandırmanın kesinleşmesi :

**Madde 12 – (Değişik birinci fıkrâ:RG-17/11/2020-31307)** Sınıflandırma işlemleri;

a. İlk sınıflandırmada; harp okulu öğrencileri, Millî Savunma Bakanlığı adına fakülte veya yüksekokullarda öğrenim gören askeri öğrencileri, dış kaynaktan muvazaf veya sözleşmeli subay nasbedilecek fakülte veya yüksekokul mezunları ve yedek subay adayları için ilk sınıflandırma sonuçlarını ihtiva eden tutanaklar,

b. Yeniden sınıflandırmada; subaylar için sınıf değişikliği sonuçlarını ihtiva eden tutanaklar,

Millî Savunma Bakanlığının onayı ile kesinleşir.

Sınıflandırmaların kesinleşmesini müteakip ilgili personele tebliğat yapılır.

**Yönergeler :**

**Madde 13 – (Değişik:RG-17/11/2020-31307)**

Sınıflandırma faaliyeti, işlemleri, vasıtaları ve sınıflandırmanın ne şekilde yapılacağına dair teferruatlı hususlar bu Yönetmelik esaslarına göre Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanacak yönergelerde gösterilir.

**Yönetmeliğin uygulanmasında sorumluluk**

**Madde 13/A – (Ek:RG-17/11/2020-31307)**

Bu Yönetmeliğin uygulanmasından doğacak tereddütleri gidermeye Millî Savunma Bakanlığı yetkilidir.

**Ek Madde 1-(Mülga:RG-12/06/1998-23370)**

**Geçici Maddeler :**

**Geçici Madde 1** - Bu yönetmelikte belirtilen yönergeler yürürlüğe konuluncaya kadar subayların sınıflandırılması, bu Yönetmelik ve Kuvvet Komutanlıklarınca çıkarılacak emirlere göre yapılır.

**Geçici Madde 2** - Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen sınıflardan yeni ihdas edilenlere, Kuvvetlerin kadro ve ihtiyaçlarına göre yeniden personel sınıflandırılması ile isim değişikliği yapılmış sınıflara subayların yeni sınıf isimlerine göre intibakları, 1 Eylül 1967 tarihinden geçerli olarak yapılır.

**Yürürlük :**

**Madde 14 – (Değişik:RG-17/11/2020-31307)**

Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme :**

**Madde 15 – (Değişik:RG-17/11/2020-31307)**

Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Savunma Bakanı yürütür.

---

(1) Bu değişiklik 15/5/2013 tarihinde yürürlüğe girer.